

نگاهی به عروسک های ماندگار تلویزیون که در دهه های مختلف نقش آفرینی کرده اند

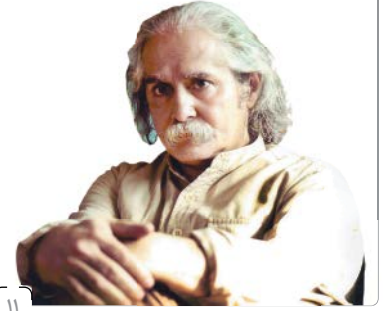
قهرمان های اسفنجی

نگاه

مروری بر شعر مهدی اخوان ثالث در سالروز تولد شاعر

ماه خلوت بود امادست می تابید

در گفت وگویی «جام جم» با مصطفی شوقی، تهیه کننده بررسی شد

حکایت غصب «املاک ملت»

«جام جم» اما و اگرهای افزایش قیمت بلیت سینما از ۴۵ هزار تومان به ۷۰ هزار تومان را بررسی می کند

سه روی سکه

زایوه دید

محمد کمانی پور تهیه کننده

یادداشت

دکتر محمد ابراهیم محمدی | پژوهشگر و کارشناس امور فرهنگی و تربیتی

دانش آموز «تراز انقلاب اسلامی» کجاست؟!

۸ اسفند روزی است که از سال ۱۳۵۸ و به ابتکار شهیدان رجایی و باهنر با نام «امور تربیتی» نامگذاری شده و بعدها با عنوان «هفت روزه امور تربیتی و تربیت اسلامی» گرامی داشته شده است. به عنوان کسی که بیشترین مدت حضور را در آموزش و پرورش در حوزه های تربیتی، فرهنگی و رسانه گذرانده ام، معتقدم تغییرات و بی ثباتی در ماموریت های محوله و تعاریف حوزه امور تربیتی در وضعیت موجود به نارضایتی برآیندی برمی گردد که این نارضایتی برآیندی موجب شده است شاهد نارضایتی فرآیندی در این زمینه باشیم. وقتی مشاهده می کنیم خروجی های مادر این حوزه آن چیزی نیست که به دنبالش بوده ایم، نتیجه می گیریم که در فرآیند کار، دچار سوء کارکردهایی شده ایم که باید آن را شناسایی و درمان کنیم تا آنچه را از تشکیل نهادی مانند امور تربیتی قصد کرده بودیم، محقق شود. البته این فقط بحث امروز کشور نیست، بلکه ناشی از غفلتی است که در دهه ۸۰ و قبل از آن هم رخ نموده و در نتیجه دچار مشکلاتی شده ایم که ریشه در انحراف این نهاد تربیتی و دیگر نهاد های فرهنگی و تربیتی از ماموریت هایی دارد که برای چنین نهادها و تشکیلاتی در نظر گرفته شده بود. از جمله این که شهیدان بزرگوار رجایی و باهنر به عنوان دو معمار بنیانگذار امور تربیتی اهداف والایی را برای این نهاد برخاسته از انقلاب اسلامی در نظر گرفته بودند و به دلیل نوع ماموریت و اهدافی که مدنظر این عزیزان بود، مربیان امور تربیتی را «سربازان انقلاب» نام نهادند.

دانش آموز تراز انقلاب اسلامی کجاست؟

در همین ارتباط سؤال جدی فراروی ما در این برهه تاریخی این است که آیا دانش آموز تراز انقلاب اسلامی که به دنبالش بودیم در چنین سیستم و جایگاهی تربیت شده است؟! قاطعانه می توان گفت خیر و اطمینان داریم کاری که نهاد امور تربیتی در این رابطه متکفل آن بود، اساساً محقق نشده است. جالب این است که طی چهار دهه گذشته، بدون دقت در ماموریت و اهداف این نهاد مقدس به زعم خودمان به سمت وسوی حرکت کرده ایم تا بتوانیم در مسیری که مورد نظر چنین نهادی بوده است، پیش برویم و نقطه انحراف هم از زمانی آغاز شده است که دست به تغییرات فرآیندی زدیم. گاهی عنوان آن را تغییر داده ایم، گاهی با بسط عنوان به خیال خودمان کاری کرده ایم کارستان تا همه مشکلات امور تربیتی با برگزیدن عنوان معاونت پرورشی و افزودن پسوند هایی مانند تربیت بدنی، سلامت، فرهنگی و... یک شبه حل و محو شود. طرفه آن که در این مسیر چنان مصر بوده ایم که در دهه ۸۰ برای حل مسأله دست به حذف و پاک کردن صورت مسأله زدیم و بعد هم با عتاب و خطاب رهبری معظم انقلاب در سال ۱۳۸۳ به سمت احیای آن رفته ایم.

ناخرسندی از عملکرد امور تربیتی باعث تضعیف آن شده است

در مجموع و با آن که در بحث حذف امور تربیتی شائبه سیاسی همچنان قوی است اما اصل موضوع این است که ناخرسندی فرآیندی از عملکرد

نهادی که ماموریت های آن را فراموش یا دیگرگون کرده بودیم، کار راه جایی رسانده است که امروز با تبعات سوء آن در عرصه های گوناگون به خصوص در حوزه دانش آموزی روبه رو هستیم. کاری که ریشه در دهه های گذشته دارد و هر روز و معاون وزیری که آمد، خواست با تغییر عنوان و افزودن پسوند یا پیشوندی به زعم خود آن را به سامان برساند اما چون اصل موضوع یعنی نقش مربی پرورشی که باید به عنوان دومین فرد مسئول در مدرسه، اشرافی کلی بر همه امور داشته و بستر تربیتی را در بین دانش آموزان، معلمان، مشاوران و فراهم آورد، به وادی امور اجرایی چون برگزاری صبحگاه، آراستن فضای فیزیکی مدرسه، تهیه شعار یا متنی برای مناسبت ها، سخنرانی در صبحگاه و عسرگاه تنزل یافت. اصل این بخش چنان فراموش شده که مربیان پرورشی و امور تربیتی برای تحمل فضای مدرسه به کلاس پرورشی، برگزاری اردو و... پناه بردند. در این میان نقش مشارکتی دانش آموزان به عنوان بزرگترین سرمایه و ظرفیت مدرسه فراموش شد و در نتیجه نهاد امور تربیتی تضعیف، لاغرتر و ناتوان شد.

احیای امور پرورشی و تربیتی در گرو تغییر نگاه به این نهاد انقلابی است

همین است که اعتقاد راسخ دارم بازخوانی و تثبیت واقعی نقش امور تربیتی و احیای آن در گرو احیای نقش مربی تربیتی، ایجاد هماهنگی و یکدلی بین همه اعضای مدرسه برای حرکت در مسیر فعل تربیتی، بهره گیری از مشارکت دانش آموزان و ارتباط با خانواده ها در مسیر تحقق تربیت اسلامی است. موضوعی که بحث دین و ارزش های دینی فقط بخشی از آن است و باید تمام ساحات های دیگر وجودی فرد مانند مهارت های زندگی، آداب اجتماعی، روحیه مشارکت جویی و تعامل در حقیقت کلیت «مدرسه زندگی» را در برگیرد تا بتوانیم با باز آرای و احیای نقش مهم و حیاتی نهاد امور تربیتی موفق و اثر آن را در خروجی کار یعنی دانش آموزانی، مؤمن، شجاع، مسئول، کارآمد و با نشاط ببینیم و به آن افتخار کنیم. امروز روایت نیست که مسئولیتی را در حوزه مهم امور تربیتی و پرورشی بپذیریم و در نقش یک گزارشگر صحبت از بی انگیزگی مربیان پرورشی داشته باشیم یا از نبود بودجه و امکانات بنالیم. تفاوت کسی که مسئولیتی را می پذیرد با دیگران این است که به جای گزارش دهی صرف، باید کاری بکند، نقشی داشته باشد و چون شهیدان رجایی و باهنر و مربیان جان برکف دهه ۶۰ و دوران دفاع مقدس، با دست خالی در بستر اخلاص و جهاد و از خودگذشتگی زندگی بیافرینند. بدیهی است که لازمه هر کاری وجود بودجه، اعتبار و پول است اما ننشستن و نالیدن و نا کار آمدی ها را به شرایط و زمانه و دیگران نسبت دادن با رو بهوشی جهادی بنیانگذاران نهاد امور تربیتی همخوانی ندارد. احیای امور پرورشی و تربیتی در معنای واقعی آن در گرو تغییر نگاه به این نهاد انقلابی و جان بخش در روح و کالبد نظام تعلیم و تربیت است.

گفت و گو

دو نمایش برای حمایت از کودکان خوی

بی شک علاوه بر شادی آفرینی، نقش بسیار خوبی در ایجاد حس همدلی، دوستی ها و ارتباط میان فردی داشت. به همین دلیل هم بارها گفته ام که این نمایش برای همه مردم جامعه از هفت تا ۷۰ سال است و به نظرم مردم باید این کار را ببینند.

یکی از اقدامات بسیار ارزشمند میثم یوسفی در حاشیه این نمایش، جمع آوری هدیه های نوروزی برای کودکان شهر خوی است. وی درباره این اقدام نیز گفت: با توجه به این که عمو نوروز پیام آور و شادی آور است، احساس کردم بهترین زمان برای ادای دین به مردم است. به عنوان یک هنرمند وظیفه و رسالت اجتماعی ام حکم می کرد تا در حد توان به این عزیزان کمک کنم. لذا تصمیم گرفتم بعد از هر اجرا از مردم بخواهم برای حمایت از خردسالان و کودکان خوی، هدیه هایی اعم از عروسک، اسباب بازی، لباس و... به ما بدهند. ما بعد از پایان اجراها، به خوی می رویم و ضمن اجرای نمایش این هدیا را به این عزیزان اهدا می کنیم. من برای کمک به مردم خوی شماره حساب ندادم، بلکه از مردم می خواهم پول های اهدایی را به شماره حساب خیریه ای که هادی حجازی فر فولک های ایرانی چه تاثیری در روند فرهنگ سازی کودکان دارد، گفت: ما ایرانی ها جماعت قسه گو و قسه شنوی هستیم. دوست داریم برای مان قسه بگویند و به نظرم جای این فضا در جامعه امروز خالی است. در گذشته قهوه خانه ها محفل نقالی و برده خوانی بود و روایت جاری بود. همین موضوع ضمن سرگرم کردن مردم، فضای فرهنگ سازی را ایجاد می کرد. از طرفی رسوم در جای جای کشور اجرامی شد و فضای شادی در ایام نوروز وجود داشت. متأسفانه امروز با ورود به مدرنیته، حضور تلویزیون، سینما و از همه بدتر ورود به فضای مجازی، جای این رسوم خالی شده است. رسمی که

میثم یوسفی این روزها دو نمایش «شکوفه های بهاری» و «عمو نوروز اومده» را در فرهنگسرای نیواران و پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه دارد. دو نمایشی که گرچه یک داستان را روایت می کند اما از شکل اجرا و گروه اجرایی کاملاً متفاوت است. او در گفت و گو با جام جم بیان کرد: با توجه به این که این اثر تاریخ مصرف دارد و امکان اجرای آن تا اوایل نوروز است؛ لذا تصمیم گرفتیم برای ارتباط بیشتر با مخاطب، نمایشنامه را با دو اسم، دو شکل اجرا، دو گروه و در دو مکان مختلف روی صحنه ببریم. وی افزود: داستان نمایش درباره دو بازیگر و بازی ساز است که در فکر نقل و روایت قصه جدیدشان به قصه نوروز می رسند و تصمیم می گیرند در ارتباط با نوروز روایت کنند. آنها در طول اجرای این نمایش رسم و رسوم نوروزی مثل خانه تکانی، قاشق زنی، چهارشنبه سوری، فلسفه هفت سین و... را در قالب نمایش آیینی سنتی ایرانی و با شخصیت های ننه سرما، جاجی فیروز و عمو نوروز معرفی می کنند. یوسفی در پاسخ به این سؤال که شناخت رسوم و فولک های ایرانی چه تاثیری در روند فرهنگ سازی کودکان دارد، گفت: ما ایرانی ها جماعت قسه گو و قسه شنوی هستیم. دوست داریم برای مان قسه بگویند و به نظرم جای این فضا در جامعه امروز خالی است. در گذشته قهوه خانه ها محفل نقالی و برده خوانی بود و روایت جاری بود. همین موضوع ضمن سرگرم کردن مردم، فضای فرهنگ سازی را ایجاد می کرد. از طرفی رسوم در جای جای کشور اجرامی شد و فضای شادی در ایام نوروز وجود داشت. متأسفانه امروز با ورود به مدرنیته، حضور تلویزیون، سینما و از همه بدتر ورود به فضای مجازی، جای این رسوم خالی شده است. رسمی که

در همین زمینه می توانید با اسکن کد QR گفت و گوی جام جم را با دکتر حمیدرضا کاش با عنوان «انحلال امور تربیتی کاملاً سیاسی بود» بخوانید